

Yıllık cari açık 2001 finansal krizi sonrasında ilk defa bu yıl Haziran'da artıya döndü ve dengelenme sürecinin ne kadar güçlü seyrettiğini gösterdi...

Gerçekleşme: -0.5 milyar dolar, ING Bank: -0.2 milyar dolar, Piyasa Tahmini: -0.3 milyar dolar

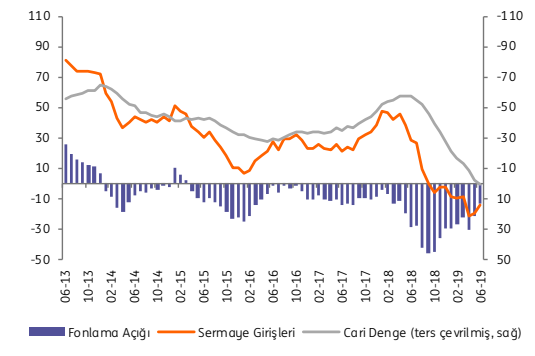
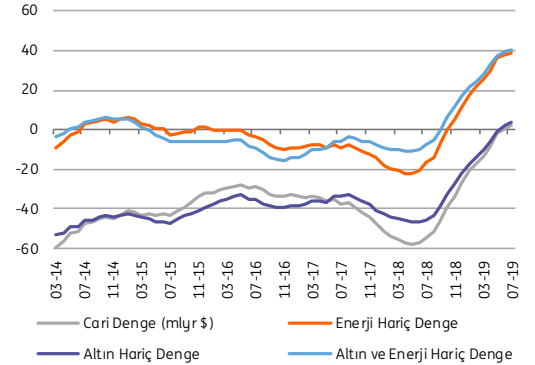
- Son bir yıllık sürede gerek iç talepteki yavaşlamanın ithalatı baskılaması, gerekse kurdaki değer kaybıyla artan rekabet gücünün ihracata olumlu yansımaları ve turizmdeki toparlanma sonucu hızlı bir toparlanma süreci içerisinde olan cari açık beklentilerin hafif üzerindeki Haziran rakamının ardından yıllık bazda 0.5 milyar dolarla (GSYH'nin +0.1%'i) 2001 krizinden bu yana ilk defa artıya döndü ve Ağustos 2018 sonrasında belirginleşen yeniden dengelenme eğiliminin ne kadar güçlü seyrettiğini gösterdi. Ekim'de fazlaya dönen altın ve enerji hariç cari dengenin GSYH'ye oranı ise %+5.5'e ulaştı. Kırılıma göre, aylık cari açığın Haziran 2018'e göre daralmasında dış ticaret dengesi bir kez daha belirleyici olurken, turizmin baskın olduğu hizmet gelirleri de etki eden bir diğer kalem oldu.

- Finansman tarafında; Haziran'da 0.9 milyar dolarlık giriş gözlenirse de bu rakam gelişmekte olan ülkelere olan sermaye akımlarına görece olarak toparlandığı bir ortamda oldukça sınırlı kaldı. Sınırlı miktardaki aylık cari açık ve net hata ve noksan kaynaklı 2.8 milyar dolarlık çıkışın ardından resmi rezervler 2.5 milyar dolar azaldı. Sermaye hesabının kırılımı incelendiğinde, çıkışlar ağırlıklı 1) banka ve şirketlerin vadesi dolan yurtdışı tahvil ödemelerinden 2) yine banka ve şirketlerin uzun vadede net borç ödeyici olmalarından (borç çevrim oranları Haziran'da bankalar için %40, 12 aylık %6; şirketler kesimi için ise aynı sırayla %32 ve %105) kaynaklandı. Öte yandan, çıkışları sınırlayan kalemler olarak ise 1) yerleşiklerin yurtdışı varlıklarını azaltmaları (bankaların yurtdışında tuttukları mevduatların bir kısmını getirmeleri ve yabancılara kullandırılan ticari kredilerdeki düşüş sebebiyle) 2) yurtdışı varlıkların dolar bazında ucuzlmasının yarattığı talebin de etkisiyle nispeten daha olumlu seyreden doğrudan yabancı sermaye yatırımları ve 3) yerleşik olmayanların MB ve yurtdışı bankalarda tuttukları mevduatları artırmaları öne çıktı. Yılın ilk yarısındaki eğilimlere bakıldığında, 2018'in aynı dönemine göre; 1) yerleşiklerin yurtdışındaki varlık alımlarını hızlandırdıkları 2) ticari kredilerin arttığı 3) net borçlanmanın eksiye döndüğü 4) net hata ve noksan kaynaklı girişlerin önemli ölçüde ivme kaybettiği gözlemlendi.

- Özetle, Haziran verileri küresel merkez bankalarının değişen para politikası duruşlarına rağmen sermaye girişlerinin oldukça zayıf kaldığına işaret etti. Ancak, risk iştahında devam eden toparlanma ve Türkiye'yle ilgili haber akışı Temmuz ve sonrasında girişleri destekleyebilir. Öte yandan, kredi ivmesinin yeni KGF paketi ve faiz indirim süreciyle yeniden artıya dönebileceği dikkate alındığında cari açıktaki toparlanma sürecinin sona gelmek üzere olduğunu ve 2. yarıda sınırlı artacağını söyleyebiliriz.

	Haz 19		Tem 18 - Haz 19	
	US\$ milyar	Cari Dengeye Oranı	US\$ milyar	Cari Dengeye Oranı
Cari Denge	-0.5	100%	0.5	100%
Dış Ticaret Dengesi	-2.6	475%	-16.2	3014%
Hizmetler Dengesi	3.2	578%	27.9	5178%
Seyahat	2.5	461%	22.3	4144%
Birincil Gelir Dengesi	-1.2	217%	-12.0	2235%
küncil Gelir Dengesi	0.1	14%	0.9	172%
Toplam Kayıtlı Sermaye Girişi	0.9	155%	-14.1	2615%
Finans Hesabı	0.9	155%	-14.1	2625%
Varlıklar	3.8	693%	-23.6	4382%
Doğrudan Yatırımlar	-0.4	72%	-3.1	576%
Portföy Yatırımları	0.1	24%	-4.8	894%
Diğer Yatırımlar	4.1	741%	-15.7	2912%
Yükümlülükler	-2.9	538%	9.5	1758%
Borç Yaratmayan İşlemler	1.2	225%	13.3	2475%
Doğrudan Yatırımlar	1.0	189%	12.7	2358%
Portföy Yatırımları/Borç Senetleri	0.2	35%	0.5	95%
Diğer Yatırımlar/Diğer Yükümlülükler	0.0	1%	0.1	22%
Borç Yaratıcı İşlemler	-4.2	763%	-3.9	717%
Portföy Yatırımları/Borç Senetleri	-2.4	442%	2.9	539%
Ticari Krediler	-0.8	143%	7.6	1412%
Krediler	-2.5	450%	-20.8	3875%
Mevduatlar	1.5	273%	6.5	1207%
Diğer Yatırımlar/Diğer Yükümlülükler	0.0	0%	0.0	0%
Rezerv Varlıklar ("+" artışa işaret etmektedir)	2.5	452%	4.3	791%
Net Hata Noksan	-2.8	507%	9.3	1724%
Diğer Sektörler Uzun Vadeli Kredi Çevrim Oranı		32%		105%
Bankalar Uzun Vadeli Kredi Çevrim Oranı		40%		64%
Kısa Vadeli Ticari Kredi Çevrim Oranı		94%		106%

Kaynak: TCMB

ING Bank Ekonomik Arařtırmalar Grubu

Muhammet Mercan Bař Ekonomist + 90 212 329 0751 muhammet.mercan@ing.com.tr

AÇIKLAMA:

Bu yayın, ING Bank A.ř. Ekonomik Araştırmalar Grubu tarafından, herhangi bir kullanıcının yatırım amaçları, finansal durumu veya araçları göz önünde bulundurulmaksızın, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Yayındaki bilgiler, yorumlar ve tavsiyeler yatırım danışmanlığı kapsamında olmadığı gibi, yatırım, hukuk veya vergi konusunda tavsiye niteliğinde de değildir; herhangi bir finansal aracı satın almak veya satmak için bir teklif veya talep de değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan bilgi, yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. Bu yayında sunulan bilgilerin yayım tarihi itibarıyla yanlış/yanıltıcı olmamasına özen gösterilmiş olmasına karşın, ING Bank A.ř. bilgilerin doğru ve tam olmasından sorumlu değildir. ING Bank A.ř. ve çalışanları bu yayının kullanımından kaynaklanan herhangi bir doğrudan, dolaylı veya bağlantılı zararın sorumluluğunu kabul etmemektedir. Aksi belirtilmediği müddetçe, görüş, öngörü veya tahminler belgenin yayımlanma tarihinde yazar(lar)ına aittir ve uyarı olmaksızın değiştirilebilir.

Bu yayının dağıtımı farklı ülkelerde kanun veya yönetmeliklerle kısıtlanmış olabilir; eline bu yayın geçen kişiler de bu tür kısıtlamalar hakkında bilgi almalı ve bunlara uymalıdır.

Bu rapor için telif hakkı koruması söz konusudur ve rapor ING Bank A.ř.'nin önceden alınmış açık onayı olmaksızın hiç kimse tarafından hiçbir gerekçeyle çoğaltılamaz, dağıtılamaz ya da yayımlanamaz. Tüm hakları saklıdır. Bu belgeyi üreten tüzel kişi (ING Bank A.ř.), Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından yetkilendirilmiştir ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu (BDDK) tarafından da gözetilmektedir. ING Bank A.ř. Türkiye'de kurulmuş bir şirkettir (Ticaret Sicil No. 269682, İstanbul).